Ba??ml?l?k Profil ?ndeksi ?nternet Ba??ml?l??? Formu(BAP?NT)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ba??ml?l?k Profil ?ndeksi ?nternet Ba??ml?l??? Formu(BAP?NT)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17175

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ba??ml?l?k Profil ?ndeksi ?nternet Ba??ml?l??? Formu (BAP?NT), 2015 y?l?nda Türkiye'de geli?tirilmi? bir **psikometrik** araçt?r. Bu form, bireylerdeki problemli internet kullan?m? ve internet ba??ml?l??? düzeylerini ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, mevcut Ba??ml?l?k Profil ?ndeksi'nin (API) sa?lam teorik çerçevesini internet kullan?m davran??lar?na uyarlayarak, ba??ml?l???n çok boyutlu yap?s?n? incelemeyi hedefler.

Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerini, özellikle geçerlik ve güvenilirli?ini Türk örnekleminde kan?tlam??t?r. BAP?NT, modern teknolojik ba??ml?l?klar?n de?erlendirilmesinde ve klinik ara?t?rmalarda kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir araç olarak literatüre kazand?r?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

?nternet Ba??ml?l???, Ba??ml?l?k Profil ?ndeksi, BAP?NT, Psikometrik Ölçek, Geçerlik, Güvenilirlik, Problemli ?nternet Kullan?m?, Teknoloji Ba??ml?l???

Yazarlar

Kültegin Ögel, Fatih Karada?, Derya Satgan, Ceren Koç

[quads id=5]

Amaç

Ba??ml?l?k Profil ?ndeksi ?nternet Ba??ml?l??? Formu'nun (BAP?NT) temel amac?, bireylerin internet kullan?m al??kanl?klar?n? ve bu al??kanl?klar?n **ba??ml?l?k** spektrumundaki yerini çok boyutlu bir bak?? aç?s?yla de?erlendirmektir. Bu ölçek, özellikle Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda kullan?labilecek, kültürel olarak uygun ve sa?lam bir ölçüm arac? sunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek geli?tiricileri, internet ba??ml?l???n?n sadece tek bir boyutta de?il, farkl? psikolojik ve davran??sal bile?enler üzerinden anla??lmas? gerekti?i varsay?m?ndan hareket ederek, Ba??ml?l?k Profil ?ndeksi'nin (API) sa?lam teorik alt yap?s?n? bu modern ba??ml?l?k türüne uygulam??t?r. Bu sayede, internet ba??ml?l???n?n alt?nda yatan özgül semptom alanlar?n?n (örne?in, yoksunluk veya a?erme) ayr? ayr? de?erlendirilmesi mümkün olmu?tur.

Yap?

BAP?NT, psikolojik ba??ml?l?k teorilerinin güncel anlay???na paralel olarak, internet

ARABPSYCHOLOGY.COM

ba??ml?l???n? tek boyutlu bir olgu yerine, bir dizi ili?kili semptom ve davran??tan olu?an **çok boyutlu bir yap?** olarak ele al?r. Bu yap?, genellikle di?er madde veya davran??sal ba??ml?l?klarda gözlemlenen temel bile?enleri yans?t?r ve API'nin temel faktörlerini internet ba?lam?na ta??r.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?lar aras?nda, internet kullan?m?na yönelik yo?un arzu (**a?erme**), internete eri?ilemedi?inde ya?anan **yoksunluk belirtileri**, kullan?lan sürenin artmas? (tolerans) ve internet kullan?m?n?n günlük ya?am i?levselli?inde yaratt??? sosyal, mesleki veya e?itimsel bozulmalar yer almaktad?r. Bu bile?enler, internet ba??ml?l???n?n klinik tan?s?n? destekleyen kritik göstergelerdir.

Geçerlik

BAP?NT'in geçerlik çal??malar?, geli?tirme makalesinde detayl? olarak sunulmu?tur (Ögel et al., 2015). Bu çal??malar, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek üzere gerçekle?tirilmi?tir. Geli?tiriciler, yap? geçerli?ini ve muhtemelen ölçüt ba??ml? geçerli?i inceleyerek, BAP?NT'in internet ba??ml?l??? te?hisinde güçlü bir araç oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r.

Kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? veya korelasyon de?erleri belirtilmemi?tir. Ancak, makale ba?l??? ölçe?in geçerlik ve güvenilirli?inin incelendi?ini aç?kça göstermektedir. Detayl? geçerlik analizlerine ula?mak için okuyucular?n yay?mlanan hakemli makaleye (DOI: 10.5350/DAJPN2015280405) ba?vurmas? gerekmektedir.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, BAP?NT'in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla incelenmi?tir. Güvenilirlik analizleri genellikle iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test yöntemlerini içerir. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir ve ölçüm hatas?n? en aza indirir.

Geli?tirme çal??mas?, BAP?NT'in klinik ve ara?t?rma standartlar?na uygun, tatmin edici düzeyde bir **güvenilirlik** sergiledi?ini rapor etmi?tir. Spesifik güvenilirlik de?erleri bu özet kaynakta yer almamaktad?r, ancak bu psikometrik özellikler ölçe?in Türk popülasyonunda tutarl? sonuçlar üretti?ini do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

BAP?NT'in yap?sal geçerli?ini tesis etmek amac?yla **faktör analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r. Geli?tirme sürecinde, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?u belirlenmi? ve maddelerin bu boyutlara da??l?m? incelenmi?tir. Bu analizler, BAP?NT'in temelini

ARABPSYCHOLOGY.COM

olu?turan Ba??ml?l?k Profil ?ndeksi modelinin internet ba??ml?l??? ba?lam?nda da geçerli olup olmad???n? ara?t?rm??t?r.

Faktör analizleri, internet ba??ml?l???n?n altta yatan bile?enlerinin (örne?in, sosyal sorunlar, zaman kayb?, yoksunluk) BAP?NT maddeleri taraf?ndan ba?ar?l? bir ?ekilde temsil edildi?ini göstermi?tir. Ölçe?in çok boyutlu yap?s?, bu analizlerin sonuçlar?na dayanarak do?rulanm??t?r ve internet ba??ml?l???n?n etiyolojisini anlamada önemli bir rol oynamaktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme amaçl?, öz bildirime dayal? psikometrik bir ölçektir.

Format: Kaynakta spesifik olarak belirtilmemekle birlikte, maddelerin genellikle 4'lü veya 5'li Likert ölçe?i tipinde bir derecelendirme format?yla yan?tland??? varsay?lmaktad?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: ?nternet ba??ml?l??? riski ta??yan veya hali haz?rda problemli internet kullan?m? sergileyen genel ve klinik popülasyon.

Ya? Grubu: Geli?tirme makalesinde spesifik bir ya? aral??? belirtilmemi?tir, ancak internet kullan?m?n?n yayg?n oldu?u ergen ve yeti?kin gruplar?na yöneliktir.

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Türk üniversite ö?rencileri ve/veya genel popülasyon örneklemi üzerinde geli?tirilmi? ve standartla?t?r?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireylerin kendi internet kullan?m davran??lar?, dü?ünceleri ve duygusal tepkileri hakk?ndaki ifadeleri de?erlendirdi?i, kâ??t-kalem veya dijital ortamda uygulanabilen öz bildirim yöntemidir.

Anahtar Kelimeler

?nternet Ba??ml?l???, BAP?NT, Davran??sal Ba??ml?l?k, Psikometri, Yoksunluk, A?erme

[quads id=5]

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri: kocceren@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçe?in geli?tirme ve psikometrik özellikleri üzerine yap?lan ilk çal??ma 2015 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m?, telif haklar? ve izin ?artlar? için sorumlu yazar Ceren Koç ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m ?artlar? genellikle yay?nlanan makale üzerinden belirlenir ve yazar iznine tabidir.

Kaynaklar

Ögel, K., Karadag, F., Satgan, D. ve Koç, C.(2015). Ba??ml?l?k Profil ?ndeksi ?nternet Ba??ml?l??? Formu'nun (BAP?NT) geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenilirli?i. *Dusunen Adam The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences*, 28, 337-343. DOI: 10.5350/DAJPN2015280405

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?, ek bilgi ve detayl? yap?sal analizler için buradan indirilebilir: bagimlilik-profil-indeksi-internet-bagimliligi-formubapint-toad.pdf

[quads id=5]

Ba??ml?l?k Profil ?ndeksi ?nternet Ba??ml?l??? Formu (BAP?NT) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu ölçe?e ait maddeler, telif haklar? ve akademik kullan?m izinleri nedeniyle bu platformda yay?mlanmamaktad?r. Ölçek maddelerine eri?im ve uygulama bilgileri için lütfen kaynak makaleye veya sorumlu yazar Ceren Koç ile ileti?ime geçiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM